

Korona-ajan kuulumisia Päihdeneuvonnasta

Päihde- ja mielenterveystoimijoiden etätapaaminen

19.10.2020

Minttu Tavia

PÄIHDENEUVONTA

Soita maksuttomaan numeroon

 0800 900 45

ja kysy neuvoa päihdetyön
ammattilaisilta

Päihdeneuvonta auttaa, jos sinua huolestuttaa oma, läheisen, työtoverin tai asiakkaan päihteiden käyttö.

Ammattilaiset vastaavat vuoden jokaisena päivänä, ympäri vuorokauden. Palvelu on anonyymia ja luottamuksellista.

Päihdeneuvonnan soittojen määrä lisääntynyt merkittävästi vuonna 2020

- Vastattujen puheluiden määrä on noussut vuoden 2020 aikana merkittävästi: syyskuun loppuun mennessä vastattu 6 275 puheluun, kun vuonna 2019 syyskuun loppuun mennessä vastattiin 4 995 puheluun ja koko vuonna 6 554 puheluun.
- Yhteydenottoyrityksiä on syyskuun loppuun mennessä tullut 14 349. Viime vuonna syyskuun loppuun mennessä tuli 10 074 yhteydenottoyritystä ja koko vuonna 13 642.
- Vastattuja puheluita n. 30 % enemmän kuin vuonna 2019 ja yhteydenottoyrityksiä n. 40 % enemmän kuin vuonna 2019.

Puheluiden määrän lisäksi korona on kuulunut puheluiden sisällöissä

- Työntekijät kuvasivat erityisesti keväällä puheluiden aiheiden olevan tavallista rankempia.
- Puhelimeen otti keväällä runsaasti yhteyttä jo entuudestaan paljon alkoholia kuluttaneet, jotka a) joutuivat lomautetuiksi ja juominen muuttui jokapäiväiseksi b) etätöissä olevat, joiden juomista sosiaalinen kontrolli oli aiemmin hillinnyt. Kaikki tällaiset puhelut eivät liittyneet vain alkoholiin, vaan yhteyttä otti myös ihmiset, joilla myös muiden päihteiden käyttö lisääntyi em. asioiden seurauksena.
- Puheluita tuli runsaasti myös yksin asuvilta (joukossa eläkeläisiä ja riskiryhmiin kuuluvia), jotka eivät nähneet ketään: esimerkiksi ne, jotka käyttävät paljon matalan kynnyksen palveluita ja ovat nyt palveluiden ollessa katkolla yksin eristyksissä kotonaan. Monet tahot järjestivät toimintaa etänä, mutta kaikilla ei ole syystä tai toisesta mahdollisuutta osallistua siihen eikä se aja samaa asiaa. Tähän ryhmään kuuluu päihteitä runsaastikin käyttäviä, mutta myös niitä joille vertaistoiminnan merkitys on erityisen tärkeää päihteettömänä pysymisen kannalta.

Puheluiden määrän lisäksi korona on kuulunut puheluiden sisällöissä

- Keväällä tuli paljon myös sellaisia puheluita, joissa tilanteen myötä läheisen päihteidenkäyttö tai sen laajuus paljastui läheisille. Nämä liittyivät esim. puolison etätöihin jäämiseen ja myös sellaisia puheluita tuli, joissa perheen nuoren päihteidenkäyttö oli paljastunut tilanteen myötä.
- Monet riskiryhmiin kuuluvat soittajat toivat puheluissa esiin myös sen, että eivät koronan pelossa uskalla hakeutua palveluiden piiriin ja moni myös ajatteli, että ei halua tässä tilanteessa kuormittaa järjestelmää omilla ongelmillaan.
- Itsetuhoisten soittajien määrä lisääntynyt erityisesti yöaikaan.

Tilastotietoja vuonna 2020 vastatuista puhelusta

- 36 % puhelusta tullut Uudeltamaalta.
 - Loput jakautuvat Pirkanmaan reilusta 8 prosentista Ahvenanmaan 0 prosenttiin.
- 53 % soittajista miehiä.
 - naisia 47 %, ei tietoa alle 1 %
- 67 % soittajista on aikuisia.
 - Yli 65v 5 %, alle 29v. 14 %, alaikäisiä alle 1 %, ei tietoa 14 %
- Omaan päihteiden käyttöön liittyen soittaa 70 %, läheisen päihteiden käyttöön liittyen 28 %.
 - 2 % ammattilaisia tai työpaikkojen päihdekysymyksiin liittyen soittavia
- 78 % puhelusta aiheena on alkoholi.
 - huumeet 29 %, lääkkeet 15 %
- Huumausaineisiin liittyvistä puhelusta 47 % liittyy kannabikseen ja 32 % amfetamiiniin .
 - buprenorfiini 13 %, kokaiini 5 %

Isolla osalla soittajista on monenlaisia haasteita

- Lähes 9/10 soittajalla mielenterveyteen liittyviä haasteita
- Lähes puolella soittajista yksinäisyyttä
- Kolmasosalla soittajista pitkäaikaissairaus/-sairauksia
- Viidesosalla soittajista köyhyyttä / velkaantumista
- 14% soittaa akuutissa kriisissä
- Soittajista vajaalla 1 %:lla akuutti itsemurhariski ja itsetuhoisuutta vajaalla 10 %:lla.

Suurin osa palautteesta on positiivista.

- Vastaajat kokevat, että ovat voineet auttaa 85 % kohderyhmään kuuluvista soittajista.
- 60 % soittajista antoi puhelun aikana positiivista palautetta.
 - Alle 1 % antoi negatiivista palautetta, ei palautetta ollenkaan 40 %.

Suurin osa palautteesta on positiivista.

”Kiitos ihan hirveästi, soitosta oli paljon apua.”

”Loistava palvelu, kiitos kun kuuntelitte.”

”Kiitos, kiitos, kiitos! Soitin tänä iltana lähiomaisen alkoholismin takia ja sain asiantuntevaa palvelua & neuvoja empaattisella otteella. Paras apu, mitä olen saanut 20 vuoden aikana. Tilanne on hyvin vaikea, mutta olen niin kiitollinen. Teette arvokasta työtä!”

Päihdeneuvonta

Huolestuttaako
oma tai läheisen
päihteidenkäyttö?

0800 900 45

